

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3557/2023
05.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Милошевић, адвокат из ..., против туженог Позоришта лутака Ниш, чији је пуномоћник Биљана Чавара, адвокат из ..., ради преображаја радног односа и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1526/23 од 07.06.2023. године, у седници одржаној 05.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1526/23 од 07.06.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1344/22 од 19.10.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено је да је радни однос тужиоца заснован на одређено време по основу Уговора о раду бр. ... од 04.12.2017. године прерастао у радни однос на неодређено време почев од 04.12.2019. године и обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и да му призна сва права по основу рада. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 152.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1526/23 од 07.06.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев да се утврди да је радни однос тужиоца заснован на одређено време по основу Уговора о раду бр. ... од 04.12.2017. године прерастао у радни однос на неодређено време почев од 04.12.2019. године и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и да му призна сва права по основу рада. Ставом другим изреке, преиначена је иста пресуда у ставу другом изреке, тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 152.250,00 динара. Ставом

трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 139.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. и члана 441. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду од 04.12.2017. године на радном месту „...“ на одређено време почев од 04.12.2017. године до 03.12.2019. године, са пуним радним временом од 40 часова недељно. Тужилац је након истека уговора наставио да обавља фактички рад код туженог на истом радном месту и на истим пословима дуже од 5 радних дана, тако што је био ангажован на пробама и представама на основу плана туженог и што је било евидентирано у евиденцији о присуству на послу и извршеним обавезама. Тужени је са Агенцијом за издаваштво, уметничко стваралаштво и организацију програма у области културе „Култдизајн“ закључио уговор чији је предмет анагажовање глумца за потребе играња у позоришним представама у децембру 2019. године и којим се агенција обавезала да ће ангажовати професионалне уметнике који ће глумити за потребе позоришних представа, а тужени ће на име расхода агенцији уплатити износ од 22.000,00 динара. Након тога, тужени је са тужиоцем закључио више сукцесивних уговора о ауторском хонорару у период од 15.01.2020. године до 19.05.2020. године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 37. Закона о раду закључио да је тужилац засновао код туженог радни однос на неодређено време 04.12.2017. године. По становишту тог суда, имајући у виду да је тужилац након истека радног односа на одређено време, односно након 03.12.2019. године наставио да ради код туженог на истим пословима на којима је радио и на основу уговора о раду на одређено време, те да је остао да ради дуже од 5 радних дана по истеку 03.12.2019. године, дошло је до преображаја радног односа тужиоца у радни однос на неодређено време. Чињеница да је за заснивање радног односа у спорном периоду била потреба сагласност Владе, не ослобађа туженог обавезе да донесе одговарајуће решење, односно закључи нови уговор о раду са тужиоцем.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и применом одредби Закона о буџетском систему којима је забрањено заснивање радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних и упражњених радних места, одбио тужбени захтев. По оцени другостепеног суда, наведене одредбе Закона о буџетском систему су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду којима се прописују услови за

преображај радног односа на одређено време, у радни однос на неодређено време, применом одредбе члана 105. Закона о буџетском систему.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Тужени је, сагласно члану 2. став 1. тачка 5. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/09 са каснијим изменама и допунама) корисник јавних средстава, због чега се и на њега примењују одредбе тог закона.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 108 од 06.12.2013. године) у члану 27е додати су нови ставови 34. и 35. којима је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, осим ако постоји сагласност тела Владе, на предлог другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Примена наведене одредбе је новелама Закона о буџетском систему продужавана тако да корисници јавних средстава нису могли заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године.

Одредбом члана 105. наведеног закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са тим законом, примењују се одребе тог закона. Зато се одредбе Закона о буџетском систему којима је корисницима јавних средстава забрањено заснивање радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места (осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног тела Владе), према одредбама Закона о раду, налазе у односу посебног и општег закона и дерогирају примену члана 37. Закона о раду, којим је уређен преображај радног односа и прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време.

Следом изложеног, другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. И по становишту Врховног суда, тужилац није могао засновати радни однос на неодређено време применом одредбе члана 37. став 6. Закона о раду, јер је у време када је ступио на рад и у време када је истекао рок из члана 37. став 2. Закона о раду, била на снази одредба члана 27е Закона о буџетском систему, којом је туженом било забрањено заснивање радног односа са новим лицима, с тим што нема услова за изузетак предвиђен чланом 35. наведене одредбе Закона, јер не постоји сагласност надлежног тела Владе за заснивање радног односа.

Стога су неосновани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног суда, нису били потребни ради вођења парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је захтев туженог за

њихову накнаду одбијен и применом члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић